Tigrinya

El **tigrinya**[1] és una llengua semítica etiopicoeritrea parlada per uns 4,5 milions de persones majoritàriament pertanyents al poble tigrinya o tigrai, que viu a l'Eritrea central i a la Regió Tigré d'Etiòpia (a banda de les comunitats tigrinyòfones emigrades principalment a Israel) i que gaudeix de l'estatus de llengua oficial a tots dos estats.

Tigrinya	
ትግርኛ tigriññā (/tɨg.rɨ.ɲa/)	
Altres noms	Tigrigna, tigrnia, tigrinià
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
4,45 milions (2005) principalment a Regió Tigré (Etiòpia), Eritrea	
Parlants nadius	5.800.000
Parlat a	Eritrea, Etiòpia
Oficial a	Eritrea, Etiòpia
Autòcton de	Eritrea, Regió Àfar, Regió Amhara i Regió Tigré
Classificació lingüística	
llengües nostràtiques llengües afroasiàtiques llengües semítiques llengües semítiques meridionals llengües etiòpiques	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet amhàric
Codis	
ISO 639-1	ti
ISO 639-2	tir
ISO 639-3	tir
Glottolog	tigr1271 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/tigr1271)
Linguasphere	12-ACA-c (http://www.hortensj-garden.org/index.php?tnc=1&tr=lsr&nid=12-ACA-c)
Ethnologue.com	tir (http://www.ethnologue.com/language/tir)
ASCL	9235
IETF	ti

Contingut

Història interna de la llengua

Llevat d'algunes escadusseres notes marginals en manuscrits antics escrits en gueez i diversos glossaris tigrinya-àrab i tigrinya-turc dels segles XVII-XVIII, la història documental de la llengua tigrinya comença amb les primeres llistes lèxiques recollides pels viatgers i exploradors europeus noucentistes. El codi de legislació tradicional Loggo Sarda, trobat dins l'església de Sarda (Etiòpia), és considerat el primer text literari en tigrinya i es remunta al segle XIX.[2]

Esbós lingüístic de la llengua tigrinya

Fonologia

Sistema consonàntic

		Labial[1]	Dental	Palatal[2]	Velar		Faringal	Glotal
					- labialitzada	+ labialitzada		
Nasal		/m/	/n/	/ɲ/ (*ñ*)				
Oclusiva	**sorda**	/p/	/t/	/tʃ/ (*č*)	/k/	/kʷ/		/ʔ/ (ʾ)
	sonora	/b/	/d/	/dʒ/ (*ǧ*)	/g/	/gʷ/		
	ejectiva	/pʼ/	/tʼ/	/tʃʼ/ (*č*ʼ)	/kʼ/	/kʼʷ/		
Fricativa	**sorda**	/f/	/s/	/ʃ/ (*š*)	*[x][3]	*[xʷ])[3]	/ħ/ (*ḥ*)	/h/
	sonora	*/v/[4]	/z/	/ʒ/ (*ž*)			/ʕ/ (ʿ)	
	ejectiva		/sʼ/		*[xʼ][3]	*[xʼʷ][3]		
Aproximant			/l/	/j/ (*y*)		/w/		
Ròtica			/r/					

[1] Terme inclusiu per a bilabials i labiodentals.
[2] Incloent-hi tant palatals com palatoalveolars.
[3] Les fricatives [x xʷ xʼ xʼʷ] són variants al·lofòniques de les corresponents oclusives.
[4] Limitada a manlleus recents provinents de llengües europees.

Sistema vocàlic

	Anterior	Central	posterior
Tancada	/i/	/ɨ/ (ə)	/u/
Mitjana	/e/	/ɐ/ (ä)	/o/
Oberta		/a/	

Morfologia

Morfologia nominal

Gènere gramatical dels substantius

Si bé el tigrinya conserva l'oposició masculí-femení, no es pot parlar de marques feminitzadores explícites, ja que cap dels sufixos semítics típics (*-a*, *-t*, *-at*) no és productiu en la llengua moderna: el gènere gramatical és inherent a cada substantiu i només es pot deduir de les concordances sintàctiques que exigeix en els seus complements predicatius i atributius.[3]

> **ʾətu wädi** ‘el noi’ – **ʾəta gʷal** ‘la noia’
> **ʾətu ʾanbäsa** ‘el lleó’ – **ʾəta waʿro** ‘la lleona’

De fet, fora de casos excepcionals com **ṣäḥay** ‘sol’ (masculí) i **wärḥi** ‘lluna’ (femení), la majoria dels substatius referents a éssers inanimats accepten concordances tant amb masculí com amb femení.[3]

Nombre gramatical

El plural, element marcat de l'oposició singular / plural, s'expressa en tigrinya en els substantius tant mitjançant afixació (plural extern) com apofonia o alternança vocàlica interna (plural intern o fracte). La pertinença de cada substantiu a un tipus o a l'altre és un fet de relació bàsicament lèxica.[3]

Plurals externs

El pluralitzador més general és **-at**, amb una variant **-tat** en distribució complementària per a substantius acabats en vocal:

> **nägär** ‘cosa’, ‘assumpte’ → pl. **nägärat**
> **säb** ‘home’ → pl. **säbat**
> **mələkkət** ‘senyal, signe’ → pl. **mələkkətat**
>
> **ḥasäma** ‘porc’ → pl. **ḥasämatat**
> **ʿasa** ‘peix’ → pl. **ʿasatat**
> **ʾabbo** ‘pare’ → pl. **ʾabbotat**

Amb manlleus provinents del gueez la marca de plural preferida acostuma d'ésser **-an**:

> **ḳəddus** ‘sant, sagrat’ → pl. **ḳəddusan**
> **ḥaṭəʾ** ‘pecador’ → pl. **ḥaṭəʾan**

Alguns substantius en *-a* i en *-ay* fan el plural en **-ot**:

gʷäta ‘senyor’ → pl. **gʷätot**
gʷasa ‘pastor’ → pl. **gʷasot**
tästay ‘toro’ → pl. **tästot**
bəčʼay ‘company’ → pl. **bəčʼot**

Plurals interns

No hi ha regles unívoques de correspondència entre els diversos tipus nominals i una classe determinada de plural intern; es poden, però, indicar combinacions més o menys recurrents:[4]

nägri → ʾanagər

wärḫi ‘mes’ → pl. **ʾawarəḫ**

nägri → ʾangərti

ḳʷäṣli ‘fulla’ → pl. **ʾaḳʷṣəlti**
ʿaṣmi ‘os’ → pl. **ʾaʿṣəmti**

nägri → ʾangur

ʾadgi ‘ase, ruc’ → pl. **ʾaʾdug**
ʿarki ‘amic’ → pl. **ʾaʿrukʾ**
ḫaṭəʾ ‘’ → pl. **ʾ**

nəgri → ʾangar

bərki ‘genoll’ → pl. **ʾabrak**
ṣəfri ‘ungla’ → pl. **ʾaṣfar**

nəgri → ʾanagər / ʾanagri

nəhbi ‘abella’ → pl. **ʾanahəb**
ṣəḫdi ‘ginebre (*Juniperus sp*)’ → pl. **ʾaṣaḫdi**

nägär → ʾangar

zämäd ‘parent’ → pl. **ʾazmad**
gäräd ‘minyona’ → pl. **ʾagrad**

nägra → nägaru

säsḫa ‘gasela (*Gazella sp*)’ → pl. **säsaḫu**
ḳʷälʿa ‘noi’ → pl. **ḳʷälaʿu**

nəgar → nəgarwərti

kədan' *‘vestit’* → *pl.* kədawənti'

Quadrilíters

känfär' ‘llavi’ → pl. **känafər**
ṭərmuz ‘ampolla’ → pl. **ṭäramuz** (*ṭärämmuz*)
mäsḳäl ‘creu’ → pl. **mäsaḳəl**

Pluralització mixta

Alguns substantius presenten simultàniament apofonia i sufixació en el plural:

kälbi ‘gos’ → pl. **ˀaklabat**

Morfologia dels adjectius

Si bé diacrònicament i dins el conjunt de les llengües semítiques els adjectius (inclosos els participis i els adjectius verbals) pertanyen, ensems amb els substantius a la categoria nominal, en tigrinya presenten diverses característiques morfològiques específiques i distintives, com ara l'existència d'esquemes derivatius exclusivament adjectivals i de sufixos feminitzadors potencialment afixables a la majoria dels adjectius.

Esquemes adjectivals

Els esquemes adjectivals més recurrents en tigrinya són els següents:[5]

näggir

bälliḥ ‘esmolat, tallant’ (√blḥ)
ˁammiḳ pregon, profund‘’ (√ˁmḳ)

nəgur (pronunciat generalment [nugur], en diacronia és el participi passiu)

ṣənuˁ [s’unuʕ] ‘fort’ (√ṣnˁ)
ṣəruy [s’uruy] ‘pur, purificat’ (√ṣry)

nəggur (pronunciat generalment [nuggur])

ṣəbbuḳ [s’ubːuk’] ‘bo’ (√ṣbḳ)
fəṣṣum [fus’ːum] ‘perfecte’ (√fṣm)

nägar

täṣay ‘contrari, oposat’ (√tṣy)
näḳʷar ‘cec’ (√nḳʷr)

näggar

ḳʷäṣṣal ‘verd’ (√ḳʷṣl)
käddaˁ ‘rebel, traïdor’ (√kdʕ)

nəgar

ḥəmaḳ ‘dolent, roí’, ‘podrit’ (√ḥmḳ)
ḥəyaw ‘viu’ (√ḥyw)

Sufixos adjectivitzadors

Els sufixos més comuns en la derivació d'adjectius per sufixació, generalment de caràcter denominatiu, són:[6]

-am (-*amma*)

näwram 'vergonyós' (< *näwri* 'vergonya')

-ay / **-awi** / **-away**

taḥtay 'baix, inferior' (< *taḥti* 'baix, part inferior')
mədrawi 'terrè, terrenal, terrestre' (< *mədri* 'terra')

-äyna / **-äñña** / **-əñña**, variants totes tres probablement manllevades a l'amhàric[6]

ʾunätäyna / *ʾunätäñña* 'veritable, vertader' (< *ʾunät* 'veritat')
näwram 'vergonyós' (< *näwri* 'vergonya')

-an

säkran 'ebri, embriac, borratxo'

Gènere dels adjectius

Llevat fonamentalment dels del tipus *näggar* i dels derivats amb els sufixos *-am*, *-äyna* i *-äñña*, la gran majoria dels adjectius presenten en el singular formes femenines morfològicament marcades.

El sufix feminitzador més comú en tigrinya és **-t**, que pot provocar diversos fenòmens d'acomodació fonètica:[6]

m. **zämänawi** 'modern, actual' → f. **zämänawit**
m. **gərum** 'meravellós' → f. **gərəmti**
m. **ṣəbbuḳ** 'bell' → f. **ṣəbbəḳti**

Típica dels adjectius d'esquema *näggir* és la derivació apofònica de la forma femenina segons el paradigma m. **näggir** / f. **näggar**:[6]

m. **ṣällim** 'negre' → f. **ṣällam**
m. **ḳäyyəḥ** 'vermell' → f. **ḳäyyaḥ**

Altrament que en gueez, l'oposició de gènere es neutralitza, però, en el plural:[7]

ṣəbbuḳat *ʾawäddat* 'nois bells' – ***ṣəbbuḳat*** *ʾawaləd* 'noies belles'

Nombre dels adjectius

Igual que en el cas dels substantius, la pluralització dels adjectius pot ser externa, per sufixació de la marca **-at**:

sg. **muluʾ** 'ple' → pl. **muluʾat**

o bé interna, limitada a determinat tipus adjectivals, entre els quals *näggir*, amb plural *näggärti*:.[6]

> sg. **däḵḵiḵ** ‘petit’ → pl. **däḵḵäḵti**

Gradació adjectival

Com la resta de llengües semítiques septentrionals, el tigrinya no coneix l'elatiu morfològic (cf. àrab كبير *kabīr* ‘gran’ → أكبر *ʾakbar* ‘més gran’[8]) i expressa la comparació mitjançant l'imperfectiu d'un verb de qualitat acompanyat de la preposició *ʾənkab*:[6]

> *gäzay* ***ʾənkab*** *gäzaka* ***yä ʿabbi*** ‘la meva casa és més gran que la teva’ (cf. *ʿabəy* ‘gran’)

Pronoms personals

El dahalik ha preservat íntegrament el paradigma etiopicosemític de pronoms personals, amb sengles subsistemes de pronoms tònics independents i àtons enclítics.

Pronoms personals independents

Les formes tòniques consignades en la següent taula[9] són emprades exclusivament en funcions nominatives:

		TIGRINYA		TIGRE	DAHALIK	GUEEZ
1		**አነ** **ʾanä**		*ʾana*	*ana*	*ʾana*
2	m	**ንስኻ** **nəssəḵa***		*ʾənta*	*enta*	*ʾanta*
	f	**ንስኺ** **nəssəḵi***		*ʾənti*	*enti*	*ʾanti*
3	m	**ንሱ** **nəssu**		*hətu*	*itu*	*wəʾətu*
	f	**ንሳ** **nəssa**		*həta*	*ita*	*yəʾəti*
4		**ንሕና** **nəḥna** (*nəssatna*)		*ḥəna*	*neḥna*	*nəḥna*
5	m	**ንስኻትኩም** **nəssəḵ(atk)um***		*ʾəntum*	*intum*	*ʾantəmu*
	f	**ንስኻትክን** **nəssəḵ(atk)ən***		*ʾəntən*	*intun*	*ʾantən*
6	m	**ንሳቶም** **nəss(at)om**		*hətom*	*itam*	*wəʾətomu / əmuntu*
	f	**ንሳተን** **nəss(at)än**		*hətan*	*itan*	*yəʾəton / əmāntu*

* Les antigues formes semítiques comunes es conserven en la llengua moderna com a vocatius: 2 m. ኣንታ *ʾanta* / *ʾatta* - f. ኣንቲ *ʾanti* / *ʾatti*, 5 m. ኣንቱም *ʾantum* / *ʾattum* (*ʾantumat* / *ʾattumat*) - f. ኣንትን *ʾantən* / *ʾattən* (*ʾantənat* / *ʾattənat*). Així, per exemple: *ʾatta tämähari* ‘tu, estudiant!’. Les formes vocatives respectuoses, en canvi, són masc. *nəssəḵum* i fem. *nəssəḵən*.[10]

Sistema díctic

El tigrinya presenta dues sèries de pronoms díctics amb una oposició semàntica bàsica proper (*ʾəz-*) / llunyà (*ʾət-*) que es concreta en els paradigmes següents:[11]

Díctic de proximitat

Equivalent del català ‘aquest, est’ i ‘aqueix, eix’.

	sg.	pl.
masc.	**ʾəzu** (*ʾəzuy*)	**ʾəzom** (*ʾəziʾom* / *ʾəziʾatom*)
fem.	**ʾəza** (*ʾəziʾa*)	**ʾəzän** (*ʾəziʾen* / *ʾəziʾatän*)*

* Hi ha, per a tot el paradigma, variants amb afèresi, especialment en posició interna de frase: *zu*, *za*...

L'origen del demostratiu de proximitat *ʾəz-* es troba en el pronom determinatiu-relatiu protosemític **ṯu* / ***ḏu**, al qual se li prefixà un element díctic **hā-* (cf. fenici *hʾz* / *ʾz*, hebreu m. *hazze*, f. *hazot* o àrab m. *hāḏā*, f. *hāḏihi*),[12] amb posterior igualació del paradigma arran de l'extensió del tema del singular a les formes del plural (vs. l'alternança en gueez entre sg. m. *zə*, f. *zā* i pl. m. *əllu*, f. *əllā*).

Díctic de llunyania

Amb valor del català ‘aquell’.

	sg.	pl.
masc.	**ʾətu** (*ʾətuy*)	**ʾətom** (*ʾətiʾom* / *ʾətiʾatom*)
fem.	**ʾəta** (*ʾətiʾa*)	**ʾətän** (*ʾətiʾen* / *ʾətiʾatän*)*

* Amb variants *tu*, *ta*... (vegeu supra).

Aquestes formes històriques del demostratiu de llunyania es remunten (igual que en semític oriental, diverses llengües nord-occidentals i gurague occidental) a un antic pronom personal de tercera persona, substituït posteriorment en tigrinya per la construcció *nəss-* (< **näfs*) amb pronom possessiu enclític.[13]

A més d'ésser un pronom díctic, *ʾət-* és utilitzat en tigrinya també com a article definit:

ʾətu məšät məs konä ‘quan es féu la nit’[3]

Pronom relatiu

Les funcions de pronom relatiu en tigrinya les compleix el proclític **zə** invariable (amb la corresponent forma negativa **zäy**) anteposat al verb de la frase relativa, amb diverses regles d'acomodació morfofonològica (*zä-* o *za-* davant laríngia, *ʾə-* davant les preformatives *nə-* i *tə-*, elisió de *ʾə-* i *yə*).[14]

Descendent del pronom determinatiu-relatiu protosemític *ṯu / *ḏu,[15] el relatiu **zə** és cognat del gueez *za* (singular masculí, oposat al femení *ʾənta* i al plural *ʾəlla*) i del harari *zi*, mentre que el tigre empra el proclític *la-* i les llengües semítiques etiopicoeritrees del sud altres que el harari utilitzen *yä-*.

Interrogatius

Per referir-se a individus marcats pel tret [+ humà], el tigrinya empra l'interrogatiu pansemític **män** (tigre *man*, gueez *mannu* amb un femení secundari *manna*), mentre que la forma referent a coses, **ʾəntay**, és una innovació única entre les llengües semítiques (cf. tigre *mi*, gueez *mənt*, amhàric *mən*, àrab-hebreu-arameu *mā*).

La forma **ʾayyänay** (tigre *ʾayi*, gueez *ʾayy(āt)*, d'una base protosemítica *ʾay[16]) expressa la interrogació sobre un o uns d'un nombre de persones coses (‘quin’, antic ‘qual’).

Numerals

El tigrinya presenta sengles sèries de numerals cardinals i ordinals, mentre que d'altres tipus de numerals (fraccionaris o partitius, distributius, multiplicatius...) s'expressen de manera analítica o perifràstica.

Cardinals

Llevat del numeral per a ‘1’, els cardinals del tigrinya tenen una única forma comuna per ambdós gèneres:

	masc.	fem.
1	**ḥadä**	**ḥantit / ḥanti**
2	**kələttä**	
3	**sälästä**	
4	**ʾarbaʿtä**	
5	**ḥammuštä**	
6	**šədəštä** (*šudduštä*)	
7	**šobʿattä** (*šo ʿattä*)	
8	**šommontä** (*šommäntä*)	
9	**təšʿattä**	
10	**ʿassärtä**	

El substantiu quantificat pot estar tant en singular com en plural:

ḥammuštä säbäyti / *ḥammuštä ʾanəsti* ‘cinc dones’

- Els cardinals entre 11 i 19 es construeixen sobre la base **ʿassärtä** ‘10’ seguida per la unitat, formant bé una estructura coordinada amb l'enclític **-w** o bé una juxtaposició asindètica:

  ʿassärtäw ḥadä / **ʿassärtä ḥadä** ‘11’

ʿassärtäw ḥammuštä / ʿassärtä ḥammuštä ‘15’

- Les formes per les **desenes** són:

20 **ʿəsra**
30 **sälasa**
40 **ʾarbaʿa**
50 **ḥamsä**
60 **səssa**
70 **säbʿa**
80 **sämanya**
90 **täsʿa**

- Per les quantitats superiors, el tigrinya utilitza:

məʾti ‘100’

šəḥ ‘1.000’

əlfi (o bé **ʿassärtä šəḥ** *lit.* ‘deu mil’) ‘10.000’

Morfologia verbal

- **Verbs quadriradicals**

Diacrònicament, una gran quantitat dels verbs quadriradicals del tigrinya (tipus remarcablement abundant respecte d'altres llengües cognades) es pot fer derivar de bases primitives triradicals bé per infixació de *-n-* / *-l-* / *-r-* / *-ḥ-* (*-h-*) darrere la primera consonant radical o bé per reduplicació de la tercera radical.[17]

El paradigma de conjugació dels verbs quadriradicals segueix generalment el de les formes geminades:

√**ṣmbr** ‘unir, aplegar’ : *ṣämbər*, *ṣämbärä – yəṣəmbər*, *ṣämbiru – yəṣämbər*

Preposicions

Les principals preposicions simples en tigrinya són:[18]

nə ‘a’ (al·latiu, datiu, nota acusativa)
bə ‘amb, mitjançant’
ʾab ‘en, a’ (locatiu)
nab ‘vers, envers, cap a’
kab (*ʾənkab*) ‘de, des de’ (també comparatiu)
məs ‘amb, ensems amb’ (associatiu)
kəsaʿ ‘fins a’
wəšṭi ‘enmig de, en’

Com en la majoria de llengües semítiques, les combinacions de preposicions són normals en tigrinya:

> **ʾab ləʿli** ‘sobre’

Fins i tot són possibles combinacions discontínues del tipus PREPOSICIÓ – SUBSTANTIU – POSPOSICIÓ:

> ***bäḥase*** Tädros **gəze** *‘en temps de l'emperador Teodoros’*

Referències

1. En algunes edicions de la GEC és **tigrinyà**.
2. Kogan 2007: 381.
3. Kogan 2007: 388.
4. Kogan 2007: 389.
5. Kogan 2007: 390.
6. Kogan 2007: 391.
7. Lipiński 1997: 279, Kogan 2007: 391.
8. Lipiński 1997: 279-280.
9. Basada en Kogan 2007: 382.
10. Kogan 2007: 382.
11. Kogan 2007: 388, 391.
12. Lipiński 1997: 321-322.
13. Lipiński 1997: 319.
14. Kogan 2007: 385.
15. Lipiński 1997: 324.
16. Lipiński 1997: 328.
17. Wajnberg 1937, Kogan 2007: 399.
18. Kogan 2007: 399-400.

Bibliografia

- Amanuel Sahle (1998) *Säwasäsəw Təgrəñña bəsäfiḥ*. Lawrencevill, NJ, USA: Red Sea Press. ISBN 1-56902-096-5
- Dan'el Täxlu Räda (1996) *Zäbänawi säwasəw kʷ'ankʷ'a Təgrəñña*. Mäx'älä
- Kogan, L. E. (2007) ‘Tigrinya morphology’, dins *Morphologies of Asia and Africa, Volume 1 (http://books.google.cat/books?id=gaktTQ8vq28C&pg=PA401&dq=tigri%C3%B1a&hl=ca&ei=Ed1cTtKQAqX64QTdm4FJ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CC8Q6AEwAA#v=onepage&q&f=false)*, Alan S. Kaye (ed.), EUA, Eisenbraums: 381-401
- Rehman, Abdel. English Tigrigna Dictionary: A Dictionary of the Tigrinya Language: (Asmara) Simon Wallenberg Press. Introduction Pages to the Tigrinya Language ISBN 1-84356-006-2
- Eritrean People's Liberation Front (1985) *Dictionary, English-Tigrigna-Arabic*. Roma: EPLF.
- Eritrean People's Liberation Front (1986) *Dictionary, Tigrigna-English, mesgebe qalat tigrinya englizenya*. Roma: EPLF.
- Kane, Thomas L. (2000) *Tigrinya-English Dictionary* (2 vols). Springfield, VA: Dunwoody Press. ISBN 1-881265-68-4
- Leslau, Wolf (1941) *Documents tigrigna: grammaire et textes*. Paris: Libraire C. Klincksieck.

- Lipiński, Edward (1997) *Semitic languages. Outline of a comparative grammar*. Acta Lovaniensia Analecta 80. Leuven: Uitgeverij Peeters – Departament oosterse studies.
- Mason, John (Ed.) (1996) *Säwasəw Təgrəñña, Tigrinya Grammar (http://books.google.cat/books?id=5w8QAAAAYAAJ&q=tigrinya&dq=tigrinya&hl=ca&ei=1YBeTobJD4KY8QO16uy6Aw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CDAQ6AEwAA)*. Lawrenceville, NJ, USA: Red Sea Press. ISBN 0-932415-20-2 (ISBN 0-932415-21-0, paperback)
- Praetorius, Franz (1871) *Grammatik der Tigriñasprache in Abessinien* (1974 reprint). Halle. ISBN 3-487-05191-5
- Täxästä Täxlä et al. (1989, Eth. Cal.) *Mäzgäbä k'alat Təgrəñña bə-Təgrəñña*. Addis Ababa: Nəgd matämiya dərəǧǧət.
- Ullendorff, E. (1985) *A Tigrinya Chrestomathy*. Stuttgart: F. Steiner. ISBN 3-515-04314-4
- Ze'im Girma (1983) *Ləsanä Ag'azi*. Asmara: Government Printing Press.

Enllaços externs

- Entrada *Tigrinya* de l'*Ethnologue* (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=tir)
- Materials didàctics per als fills d'emigrats tigrinyòfons a Suècia (http://modersmal.skolutveckling.se/tigrinya/)
- Tigrinya en línia, inclou un diccionari anglès-tigrinya (http://www.memhr.org/tigrigna/index.shtml)